

Vulkan

Utforske hva som skjer når en syre (eddik) og en base (natron) møtes, og se en «lavaeksplosjon».

Forskerklubb

• Kjemi

Utstyr

PER GRUPPE

Du trenger:

- Erlenmeyerkolbe (eller annen flaske med trang hals) – én per gruppe
- Natron
- Eddiksyre
- Konditorfarge (valgfritt)
- Tallerken eller brett under, for å samle sølet
- Teskje

Fremgangsmåte

- 1 Sett kolben på en tallerken eller et brett, så dere fanger opp det som renner over.
- 2 Ha i ca. 60 ml eddiksyre.
- 3 Tilsett noen dråper konditorfarge og rør forsiktig.
- 4 Tilsett 2–3 teskjeer natron, og se vulkanen «eksplodere» med skummende lava!

 Barna skriver hensikt (ved start), hypotese (før forsøket) og resultat (etterpå) på et eget ark. De som blir ferdige, tegner gjerne hvordan det så ut før og etter. Arkene tas vare på i de gule mappene.

Forklaring – hva skjer?

Når eddik (en syre) møter natron (en base), dannes det karbondioksidgass. Gassen lager bobler og skum som presser innholdet opp og ut av flasken, slik at det ser ut som lava fra en vulkan.

Bonus

HVIS DERE HAR TID

Selvoppblåsende ballong – fyll en flaske med litt eddik, ha 2–3 ts natron inn i en ballong (bruk en trakt), fest ballongen stramt på flaskeåpningen uten at natronet faller ut, og vipp ballongen opp så natronet renner ned i eddiken. Se ballongen blåse seg opp av seg selv – helt uten at noen puster i den! Samme forklaring som over: gassen som dannes må ta plass, og fyller ballongen.

S

SAMTALE

Snakk om

- Hva tror dere skjer om vi bruker mer natron enn eddik – eller motsatt?
- Kjenner dere andre steder gass lages av to ting som blandes (f.eks. brusetabletter)?